

Giro d' Bur 2023

15. ročník - Velké Bílovice a okolí

Termín konání: sobota 2. – sobota 9. září 2023

Ubytování: Penzion U Školy, Záhumní 1279, 69102 Velké Bílovice. www.palkovi.cz

Cena za ubytování: 700 Kč/osobu a noc. V ceně je zahrnuta snídaně. Za 150,- Kč je možnost objednání večeří.

Doprava: individuální, sraz účastníků v sobotu 2. září v odpoledních hodinách v místě ubytování.

Zakončení: v sobotu 9. září. Volný program a individuální odjezd.

Stravování: na trasách z vlastních zásob a v restauracích. V místě ubytování je snídaně v ceně, možnost dokoupit večeře za 150,- Kč

Přihlášky: zasílejte Dáše Ehrenbergerové, e-mail: egova@seznam.cz, mobil 739 569 070.

Zálohu 2000,- Kč uhradte převodem na klubový účet; ČSOB a.s., čú.: 131627997/0300. Viz pravidla přihlašování na webových stránkách klubu <http://www.kct-slovan-pardubice.info>. Ubytování je zajištěno pro max 15 osob. **V případě odhlášení je nutné počítat se stornopoplatkem.**

Trasy vedou převážně po silnicích 3. třídy, některé úseky po silnicích 2. třídy a po značených i neznačených lesních a polních cestách.

Trasy mohou být upraveny v závislosti na počasí a na stavu nezpevněných cest. Trasy je možné zkracovat dle fyzických dispozic účastníků.

Účastníci akce jedou na vlastní nebezpečí, jsou povinni dodržovat pravidla silničního provozu, dodržovat pokyny vedoucího akce a dbát o svou bezpečnost.

Doporučené vybavení: vhodné je jakékoliv kolo s výbavou pro provoz na veřejných komunikacích i v terénu. Vhodné oblečení a obuv na kolo i na ubytování, pláštěnku a cyklistickou přílbu. S sebou vezměte náhradní duši a lepení, zámek, blikáčku, světlo, náhradní oblečení atd.

Kromě aktivního ježdění na kole je plánováno po návratu z trasy také posezení při víně a koštování dobrého burčáku.

Trasy připravil a výlet vede: Petr Dračínský

(mobil 732 959 402, operátor T-Mobile CZ)

Plánované trasy:

1. den – sobota 2. září

Individuální doprava do Velkých Bílovic. Sraz v penzionu v odpoledních hodinách.

Poznávání Velkých Bílovic [1] a nejbližšího okolí

Navečer bude možné navštívit v Moravském Žižkově [7] vinařskou slavnost Zarážání hory.

Případný odjezd vlakem z Pardubic rychlíkem v 07:46 hod, příjezd do Břeclavi 09:52 hod.

Ve vlaku je povinná rezervace místa pro jízdní kolo.

Trasa od vlaku z Břeclavi – délka trasy 21 km, stoupání 74 m

<https://mapy.cz/s/rerofebajo>

Břeclav, nádraží ČD – přes park a ulicí J. Palacha k Dyji – podél Dyje neznačeně – Ladná – cyklo Habánská – Moravský Žižkov – cyklo Podluží – Velké Bílovice, sklepy – Penzion U Školy.

2. den – neděle 3. září – délka trasy 47 km, stoupání 489 m

<https://mapy.cz/s/memejujaja>

Penzion U Školy – neznačeně rybník Velký Bílovec – podél rybníka k silnici č. 422 – dále neznačeně k cyklostezce „Velkopavlovická“, po ní k cyklostezce č. 412 – Čejkovice [2] – cyklo „Moravská vinná“ – po TZT červené, Cesta T.G. Masaryka – Přírodní památka Špidláky [3] – po červené k železniční trati na cyklo „Mutěnická“ – po ní doprava – Mutěnice [4] – cyklo 412, „Moravská vinná“ – Hraniční alej, rozc. – Horní Kapánsko, rozc. – doleva po 412, „Moravská vinná“ – Starý Poddvorov [5], hřiště, bus – Starý Poddvorov, bus – Pusté, rozc. – doleva, neznačeně Větrný mlýn – Nový Poddvorov [6], bus – doprava po cyklo „Podluží“ – rozhledna Na Podluží – zpátky po místní cyklo – Moravský Žižkov [7] – cyklo „Podluží“ – Velké Bílovice – Penzion U Školy.

3. den – pondělí 4. září – délka trasy 51 km, stoupání 550 m

<https://mapy.cz/s/dalegavupa>

Penzion U Školy – Bílovice, sklepy – cyklo „Slavkovské bojiště“ – Velké Pavlovice [8], zastávka – cyklo „Modrohorská“ – Velké Pavlovice, nám. – neznačeně Opilé sklepy – parkoviště Pod Břehy – cyklo „Moravská vinná“ – Horní Bojanovice [9] – cyklo „André“ – Kurdějov [10] – Hustopeče [11], nám. – Pivovar Rustikal – cyklo 5066 – Šakvice [12] – vinařství U Kapličky, rozhledna Dalibor – Zaječí [13], – cyklo 5066, „Velkopavlovická“ – Přítlucká hora, rozhledna – po turistické zelené – Rakvice [14] – cyklo „Habánská“ – Podivín [15] – cyklo 412, „Velkopavlovická“ – Velké Bílovice – Penzion U Školy.

4. den – úterý 5. září – délka trasy 76 km, stoupání 139 m

<https://mapy.cz/s/hudamateme>

Penzion U Školy – cyklo 412 – Podivín [15] – cyklo „Slavkovské bojiště“ – Ladenský most – neznačeně podle Dyje a Staré Dyje – Janův hrad [16] – cyklo 5066 – U Janova hradu – cyklo 41 – Břeclav [17], zámek – cyklo 4, „Moravská stezka“ – Zámeček Pohansko [18] – Soutok Morava-Dyje [19] – Hraniční přechod Lanžhot/Brodské – po silnici 425 – Lanžhot [20] – cyklo 43, Podluží – Kostice – Tvrdonice [21] – Týnec – neznačeně po silnici – Hrušky – neznačeně – Prechov – po silnici – Moravský Žižkov [7] – cyklo „Podluží“ – Velké Bílovice, sklepy – Penzion U Školy.

5. den – středa 6. září – délka trasy 45 km, stoupání 217 m

<https://mapy.cz/s/nulavekaca>

Penzion U Školy – cyklo „Habánská“ směr Moravský Žižkov – neznačeně Prechov – Hrušky – po silnici – Moravská Nová Ves – cyklo 43, „Podluží“ – Mikulčice [22,23] – Lužice [24] – kolem rybníka Lužák – ul. Ploštiny, Březová, Velkomoravská – Písečný rybník, přístřešek – cyklo „Podluží“ – Dolní Bojanovice [25] – cyklo 5115 – Josefův – po turistické modré – Josefův, vinné sklepy – Nechory – cyklo „Podluží“ – Prušánky [26] – neznačeně ul. Novinky ke kapliče – neznačeně polní cestou – Moravský Žižkov [7] – cyklo „Podluží“ – Velké Bílovice, sklepy – penzion U Školy

6. den – čtvrtek 7. září – délka trasy 59 km, stoupání 244 m

<https://mapy.cz/s/hocasosaja>

Penzion U Školy – cyklo 412 – Podivín [15] – silnice 422, cyklo Lednická – Lednice [27,28], zámek – cyklo 5043, „Mikulovská“ – Lázně Lednice – cyklo 5045, „Mikulovská“ – Lednice, rybníky – Nový Dvůr – Chrám Tří Grácií [29] – cyklo „Knížecí“ – Sv. Hubert [30] – zámek Rendez-vous [31] (Dianin chrám) – Pod Bořím dvorem – cyklo 411, „Valtická“ – vinařství Obelisk – cyklo „Valtická“ – cyklo „Knížecí“ – Valtice [32], městská památková zóna – cyklo „Knížecí“ – Hlohovec [33] – cyklo „Lednická“ – Nejdek [34] – cyklo 5043, „Mikulovská“ – MVE Bulhary [35] – neznačeně přes jez – rybník Fraumil – cyklo 5066, „Habánská“ – Rakvice [14] – cyklo „Habánská“ – Podivín [15] – cyklo 412 – Velké Bílovice – penzion U Školy.

7. den – pátek 8. září – délka trasy 48 km, stoupání 663 m

<https://mapy.cz/s/bucufanojo>

Penzion U Školy – cyklo 412, „Habánská“ – Zimarky, Hradištěk [36], kaplička – cyklo 412 – Vrbice [37] – cyklo „Moravská vinná“, „Modrohorská“ – Discgolf Kobylí – neznačeně – Kobylí vrch, Stezka nad vinohrady – neznačeně – Kobyská skála – turistická červená (Cesta T. G. Masaryka) na silnici 421 – po silnici a následně po cyklo „Moravská vinná“ – Kobylí [38] – cyklo Modrohorská – Kraví hora – Němčičky [39] – cyklo „André“ – hotel Kraví Hora – Vinckovo nám. – cyklo „Moravská vinná“ – Bořetice [40] – cyklo „André“ – rozhledna Slunečná – Velké Pavlovice [8] – cyklo „Slavkovské bojiště“ – Velké Bílovice, sklepy – penzion U Školy.

8. den – sobota 9. září

Individální program a odjezd domů

Zajímavosti na trasách

[1] Velké Bílovice - největší vinařská obec se silnou folklorní tradicí. První písemná zmínka je z roku 1306, ale archeologické nálezy potvrzují osídlení už od neolitu. Městu dominuje farní kostel Narození Panny Marie, který stojí na mírném návrší na Žerotínově náměstí. V městě je několik dochovaných habánských sklepů, největší a neznámější se nachází v areálu vinných sklepů směrem na obec Čejkovice. Sklepy pochází z 16. st. z doby, kdy se zde usadili Habáni, kteří velkou měrou přispěli ke zdejšímu rozvoji vinařství. Nedaleko Velkých Bílovic uprostřed vinic na vyvýšenině Hradištku stojí kaplička zasvěcená sv. Urbanu, sv. Václavu a sv. Cyrilu a Metoději. Směrem na Čejkovice se nachází rozsáhlý areál vinných sklepů tvořen 37 ulicemi, 3 náměstíčky a celkem 650 sklepy. Za tímto areálem se nachází rybník Velký Bílovec (41 ha).

[2] Čejkovice - vinařská obec prvně připomínána r. 1232. Templářská tvrz z 13. stol. počátkem 17. stol. přestavěna na trojkřídlý barokní zámek, z pův. stavby dochována hranolová věž, pod stavbou rozsáhlé templářské sklepy. Zámek zčásti upraven na hotel, ve zbytku od r. 2000 galerie vín. Kostel sv. Kunhuty z let 1783-1784 na místě starší stavby, věž 42 m vysoká z přestavby v letech 1890-1892. V obci žil v dětství T. G. Masaryk a začal tu r. 1856 chodit do školy, v domku pamětní síň z r. 1990, jeho socha odhalena v březnu téhož roku. Nad obcí tzv.

[3] Přírodní památka Špidláký - rozkládá se na třech neobdělávaných plochách ve členitém terénu. Jedná se o stepní louky a svahy, na kterých roste řada vzácných a ohrožených druhů rostlin (katrán tatarský, kozinec bezlodyžný, kosatec nízký a další). Na vegetaci je navázáno i mnoho druhů teplomilného hmyzu.

[4] Mutěnice - velká vinařská obec v místě pravěkého osídlení prvně zmiňována r. 1367, na jejím území r. 1995 objeveno velké kostrové pohřebiště z velkomoravské doby. Obec má dvě dominanty - radnice a kostel sv. Kateřiny. Radnice byla postavena v roce 1896 na památku padesátiletého císařování Fr. Josefa I. (pamětní deska, zabudovaná na levé straně v průchodu radnice). Kostel v Mutěnicích je vzpomínán již ve 13. století. Nový barokní kostel sv. Kateřiny byl vysvěcen v roce 1775. Morový hřbitov s kaplí sv. Rocha z r. 1831, obnovena r. 1991. Zajímavá je také vinařská architektura, která je soustředěna ve dvou oblastech vinných sklepů, Mutěnských búdách a Dubňanské hoře. V lokalitě Búdy je soubor asi 500 vinných sklepů.

[5] Starý Poddvorov - obec prvně zmiňována r. 1704, nynější název od r. 1870. Zvonice sv. Martina, pův. dřevěná z r. 1770, V nynější zděné podobě je od r. 1885. Novodobý kostel sv. Martina z r. 1994. Socha sv. Jana Nepomuckého z let 1850-1856. Nad obcí dřevěný větrný mlýn beraního typu. Mlýn byl vybudován v roce 1870 a jeho provoz byl ukončen v roce 1949. V roce 2003 prodělal mlýn rozsáhlou rekonstrukci.

[6] Nový Poddvorov - obec byla založena v roce 1783 a v místech kde stávalo městečko Potvorov, jež zaniklo. V roce 1261 patřilo toto městečko velehradskému klášteru a jeho tvar připomínal slovanské hradiště. Ve středu obce najdeme pěknou kapličku. Nad obcí rozhledna Na Podluží. Její pozinkovaná ocelová konstrukce je 30 metrů vysoká a má podobu ropné těžní věže. Připomíná tak, že region Podluží na Moravském Slovácku patří k neznámějším nalezištím ropy na Moravě.

[7] Moravský Žižkov - Velká vinařská obec na Podluží, dříve Žižkov, něm. Zischkov, Obec byla založena v roce 1753 rozparcelováním panského dvora, v místech kde stávala panská myslivna a hřebčín. Obec vznikla na popud inspektora lichtenštejnských panství Jana Maxmiliána Žižky, sídlícího tehdy v Břeclavi. Od něho také nová obec odvodila své jméno. V roce 1792 si osadníci zakupují polnosti a vzniká samostatná obec. V roce 1828 byla postavena škola a v roce 1852 vystavěna zděná zvonice. Okolí obce je významné archeologické naleziště, byly tu objeveny slovanské hroby pocházející z 9. až 10. století.

Dominantou obce je moderní kostel Panny Marie Vítězné postavený a vysvěcený v roce 2002. O toto dílo se zasloužili především sami obyvatelé, kteří svými penězi a prací přispěli měrou nejvyšší k dokončení celé náročné akce. Je zde několik litinových a zděných křížů z 19. století, socha sv. Jana Nepomuckého a kaplička sv. Floriána, která je ukryta v parku v centru obce. Základní škola oslavila již 71 let svého působení.

[8] Velké Pavlovice – jedno z nejmladších měst okresu Břeclav. Leží na řece Trkmance v tradiční vinařské oblasti. Dominantou obce je kostel Nanebevzetí Panny Marie postavený v barokním slohu. Kousek od kostela je vchod na hřbitov s renesanční branou z roku 1594. Náměstí 9. května zdobí nově zrekonstruovaná budova radnice a před ní kašna s jemně zurčícími pramínky vod. Mezi další historické stavby patří bývalý barokní zámeček, který stojí na křižovatce cest Velké Pavlovice - Bořetice. Dnes je sídlem soukromé společnosti a je částečně komerčně využíván. Významnou stavbou technického charakteru z doby existence pavlovického velkostatku je dvoupatrová hospodářská budova sýpky z let 1770

– 1780. Mezi technické a lidové památky ve Velkých Pavlovicích patří bezesporu prastaré vinné sklepy a lisovny, mnohdy habánské. Další zajímavostí jsou opilé sklepy - ulička zaříznutá do svahu Staré Hory s netradičním řešením a hravou barevností jednotlivých sklepů. Velké Pavlovice mají zejména zemědělský charakter. Vyznačují se pěstováním vinné révy a meruněk. Okolo města se nacházejí rozsáhlé vinice. Jejich plody tu vyžívají do jedinečné kvality. Nad městem se tyčí nová dominanta krajiny Modrých hor – rozhledna Slunečná. Je postavená ze dřeva a má točité ocelové schodiště. Vysoká je 17 m a nabízí krásný výhled na mikroregion Modré hory, Karpaty a Lednicko-valtický areál. Za hezkého počasí je možné dohlédnout až na Vídeň.

[9] Horní Bojanovice – obec prvně připomínána r. 1298. Kostel sv. Vavřince gotického původu nyní v podobě z konce 16. stol., na věži dva renes. zvony. Kaple sv. Floriána a kaple sv. Šebestiána, Rocha a Rozálie, obě barokní z poloviny 18. stol. Tradice výroby kraslic.

[10] Kurdějov – malá vinařská obec s 360 obyvateli. Rozkládá se v údolí Kurdějovského potoka. Severním směrem se nad Kurdějovem zvedá Holý vrch (401 m) s telekomunikační věží a západním směrem se zvedají dva vrcholky a to Kamenný vrch (343 m) a Hustopečský starý vrch (311 m). Na severní straně Kamenného vrchu je chráněné území stejnojmenné přírodní rezervace Kamenný vrch a tvoří ji stepní oblast s chráněnými druhy rostlin, především s hlaváčkem jarním. V okolí obce se rozprostírají vinice, ovocné sady, pole a lesy. První písemná zmínka o obci je z roku 1286. V Kurdějově je nejlépe dochovaný opevněný kostel na Moravě. Jedná se o kostel svatého Jana Křtitele, jež sloužil jako obranná pevnost. Kostel byl založen v první polovině 14. století. V 15. a 16. století prodělal kostel řadu přestaveb a také v roce 1718 byl stavebně upraven. V areálu kostela se dochoval raně gotický vstupní portál ze 14. století. Kostel je obehnan hradební zdí se střílnami a ochozen pocházející z počátku 16. století. Součástí areálu opevněného kostela je i kaple Všech svatých postavená počátkem 16. století. U kostela stávala obdélná pozdně gotická dělová bašta a karnier se středověkými kaplemi. Bašta byla v 18. století přestavěna na faru. Další zajímavostí tohoto kostela jsou podzemní vyžděné chodby pocházející ze 16. a 17. století, jež sloužily jako úniková cesta. U farní budovy stojí socha svatého Jana Nepomuckého a socha svatého Antonína z 18. století.

[11] Hustopeče – vinařská obec prvně uváděna r. 1240, na město povýšena r. 1572. Z opevnění dochována kruhová bašta z r. 1510. Na náměstí novorenes. radnice z let 1905-1906, renes. kašna Žumberák z r. 1595, barokní socha sv. Jana Nepomuckého z r. 1749 a morový sloup Nejsvětější Trojice z r. 1736. V renes. domě městské muzeum a galerie. Pozdně gotická boží muka z r. 1579. Pozdně gotický kostel po zřícení věže odstřelen r. 1962, na jeho místě vybudován r. 1994 moderní kostel sv. Václava a Anežky České. Evangelický kostel z r. 1900. Na Křížovém kopci barokní kaple sv. Rocha z r. 1690, upravena r. 1773 a 1839. Památník T. G. Masaryka, který zde v mládí pobýval, zřízen r. 2006, na hřbitově hrob jeho rodičů. Kolonie vinných sklepů od 18. stol.

[12] Šakvice – obec nad dolní Novomlýnskou nádrží prvně uváděna r. 1371. Gotický kostel sv. Barbory ze 14. stol., loď obnovena po požáru v 19. stol., dřevěný strop z r. 1895. Místní nádraží o Vánocích 1953 dějištěm jednoho z nejtragičtějších železničních neštěstí u nás, při srážce osobního vlaku s rychlíkem zahynuly 103 osoby.

[13] Zaječí - vinařská obec prvně připomínána r. 1222. Pozdně gotický kostel sv. Jana Křtitele z r. 1508 modernizován po požáru r. 1848, upraven v letech 1912-1913, z pův. stavby zachován presbytář. Barokní kaple sv. Floriána z r. 1710. Socha sv. Jana Nepomuckého z 19. stol. Na vrchu Kalvárie, západně od obce rozhledna Dalibor postavena r. 2012 a financována vinařstvím U kapličky. Jižně od Zaječí rozhledna Maják na Přítlucké hoře. Výhledy na okolní vinice, Pálavu, Lednicko-Valtický areál a do Rakouska. Za dobré viditelnosti jsou vidět i Alpy.

[14] Rakvice - vinařská obec prvně připomínána r. 1248. Barokní kostel sv. Jana Křtitele z doby kolem r. 1700 na místě starší zbořené kaple sv. Ondřeje, rozšířen r. 1875. Socha sv. Jana Nepomuckého z r. 1775. Barokní kříž z r. 1803. Na hřbitově pomník 31 dětem utonulým na školním výletě při převržení pramice na rozvodněné Dyji 26. května 1936, pomník též na místě neštěstí na břehu Dyje u Nových Mlýnů.

[15] Podivín - pův. pomezí hrad uváděn v Kosmově kronice poprvé r. 1062, městská práva doložena od r. 1297. Dominantní románsko-gotický kostel sv. Petra a Pavla z poloviny 13. stol. přestavěn barokně v letech 1791-1794, novogotická věž z r. 1829. U něj pseudoslohová kaple sv. Cyrila a Metoděje z r. 1845, zvaná Cyrilka, s kryptou a studnou. Barokní fara z r. 1746. Židovský hřbitov z r. 1694. Dochovány habánské sklepy ze 16. stol.

[16] Janův hrad – romantická parková stavba umělé hradní zříceniny, postavená v areálu Lednického zámku. Byl vybudován u lovecké obory, na místě obtékaném ze tří stran řekou Dyjí. Sloužil jako lovecký zámeček - shromaždiště panstva před honem, místo konání posledních lečí. Po honech se zde konaly bohaté hostiny, na nichž se vyhlášoval Král honu. Objekt sloužil rovněž jako obydlí pro knížecího hajného. Stavbu podle projektu Josepha Hardtmutha započal v roce 1801 Alois I. Josef kníže z Lichtenštejna, ten však v roce 1805 umírá a stavbu dokončuje o tři roky mladší bratr – Jan I. Josef kníže z Lichtenštejna.

[17] Břeclav - původní románský zeměpanský hrad doložen kolem r. 1045. Obec na Dyji, centrum Podluží, povýšena na město r. 1872, důležitá dopravní křižovatka, první město na českém území, kde byla vybudována železnice, trať do Vídně pochází z r. 1839. Hrad po r. 1534 přestavěn na renesanční zámek, jeho současná podoba pochází z romantizujících úprav na počátku 19. stol., kdy byly dostavěny tři věže napodobující hradní zříceniny. Střed města silně poškozen bombardováním na podzim r. 1944. Byl zničen i barokní kostel, nový kostel sv. Václava dostavěn až r. 1995. Novorománská synagoga s maurskými prvky obnovena v letech 1997-1999 a je využívána jako muzeum, galerie a koncertní síň. Severně od ní je židovský hřbitov.

[18] Pohansko - empírový lovecký zámeček, který zde nechal v letech 1811 až 1812 zbudovat podle plánů architekta Josefa Hardtmutha kníže Jan I. z Lichtenštejna. Zámeček má mohutné postranní arkády a zdobí jej plastické reliéfy s loveckými scénami a výjevy z antické mytologie. V zámečku Pohansko je umístěna archeologická expozice Velkomoravské Pohansko s exponáty pocházejícími z doby velkomoravské říše. V blízkosti zámečku se nachází archeoskanzen Pohansko. Hned vedle zámečku Pohansko je pro veřejnost zpřístupněn betonový bunkr (vzor 37, typ A-120N), který byl součástí prvorepublikového opevnění Československa. Na území Pohanska byla v roce 1971 zřízena obora zvaná Soutok, jež je určena pro chov jelení, daňčí a černé zvěře.

[19] Soutok Dyje a Moravy - národní přírodní rezervace zvaná Obora Soutok. Původní lužní prales. Nejstarší duby dosahují stáří 350 - 470 let, mladší porost jasanu, dubu, habru, babyky a lípy stáří 150 let. Nejmladší (stáří 10 let) a nejnižší patro tvoří jasan, duby a jilmy. Na původní bylinné vegetaci se negativně projevila jak regulace Moravy a Dyje tak vysoké stavy zvěře. Území rezervace je hnízdištěm chráněných druhů vodních ptáků.

[20] Lanžhot - nejjihnější moravská obec při slovenských hranicích, jako městečko prvně zmíněna r. 1384, na město povýšena r. 2001. Goticko-renes. kostel Povýšení sv. Kříže z r. 1550 přestavěn r. 1893. Několik zachovalých selských domů z 19. stol. Jižně od města mezi Moravou a Dyjí přírodní památky Ranšpurk, Cahnov a Soutok, od r. 1949 rezervace lužních lesů pralesního charakteru

[21] Tvrdonice - obec na Podluží prvně zmíněna r. 1264. Tvrz doložená r. 1270 zanikla ve 14. stol., pozůstatkem tvrziště pahorek v zahradě. Zachovány stavby lidové architektury, soubor slováckých domů z počátku 19. stol. Barokní kostel sv. Mikuláše z r. 1673 zbořen r. 1879 a v letech 1880-1884 nahrazen novou stavbou. Na návsi socha sv. Jana Nepomuckého z r. 1841. V národopisném areálu každoroční slavnosti, od 20. stol. v okolí těžba ropy.

[22] Mikulčice - obec prvně připomínána r. 1131. Pův. gotický kostel Nanebevzetí Panny Marie ze 14. stol. přestavěn barokně v polovině 18. stol. Před ním barokní socha sv. Jana Nepomuckého z r. 1750 a dřevěný vyřezávaný Lekavých kříž z r. 1872, restaurován r. 2008. Rodiště autora zlidovělých písní Fanoše Mikuleckého (1912-1970), vlastním jménem František Hřebačka. Obec proslavilo blízké velkomoravské hradiště v poloze Valy nad řekou Moravou. Průzkumem od r. 1954 odhalen komplex raně středověkého města ze 6.-10. stol. s knížecím palácem, 12 kostely a pohřebištěm, od r. 1963 zpřístupněn Památník Velké Moravy.

[23] Slovanské hradiště Mikulčice - nejrozsáhlejší slovanské archeologické naleziště v Česku z doby Velké Moravy a jedno z nejvýznamnějších opevněných hradištních sídel. Je zde možné vidět základy dvanácti objevených staveb (kostelů) a knížecího paláce. Hlavní archeologické nálezy pocházejí z 8. a 9. století. Archeologickými výzkumy byly v letech 1954 až 1990 zjištěny dvorce velmožů, řady domů ulicově seskupených i sídliště prostého lidu. Na pohřebištích kolem kostelů i v terénu bylo odkryto přes 2.500 hrobů. Mnohé z nich již byly vyloupené, přesto naleziště poskytly bohatý inventář nejrozličnějších předmětů jako jsou gombíky, meče, ostruhy, přezky či křížky.

[24] Lužice - první písemná zmínka o obci je z roku 1250 a obec byla majetkem velehradského kláštera. Podle archeologických nálezů v okolí obce bylo toto území osídleno již v období pravěku. V roce 1359 byla obec prodána Vilémovi z Potštejna. V obci stávala tvrz, ale ve 14. století zcela zanikla. V roce 1511 byla obec připojena k majetku hodonínského panství. V letech 1840 až 1931 se v okolí obce těžil lignit a v letech

1870 až 1933 se v Lužici vyrábělo sklo. Dominantou obce je kostel svatého Cyrila a Metoděje pocházející z roku 1847.

V obci si můžeme všimnout značného množství kamenných i dřevěných soch. Jde o výsledek devítileté tradice zdejšího sochařského sympozia. Účastníci byli převážně mladí umělci z řad studentů různých uměleckých škol. Materiálem pro tvorbu byl z velké části hořický pískovec (u těch kamenných), plastiky dřevěné jsou mimo lípy, jasanové ale i smrkové aj. Sochy zdobí hlavně střed obce (alej před kostelem), dají se ale nalézt i u bývalé skládky, nejnověji u bývalé cihelny. U kapličky nanebevzetí Panny Marie (na vedlejší uličce u cyklostezky) najdeme dokonce malý kamenný betlém s třemi králi, kometou či pastýřem. Samotná svatá rodina je přítomna přímo v kapličce z r. 1825.

[25] Dolní Bojanovice - první písemná zmínka o obci je z roku 1196 a byla majetkem olomouckého kláštera. Ve druhé polovině 14. století se majitelem obce stávají páni z Kunštátu a začátkem 16. století byla obec připojena k hodonínskému panství. Dominantou obce je barokní Kostel svatého Václava pocházející z roku 1734. Jeho dnešní podoba je po přestavbě po požáru v roce 1863. Dalšími památkami v obci jsou kaple svatého Floriána a svatého Jana Nepomuckého. U kostela je pamětní kříž, připomínající tragickou nehodu správce hodonínského panství v roce 1744. U severozápadního okraje obce a na místním hřbitově je několik dřevěných malovaných křížů od lidového řezbáře z let 1898 až 1905. Zajímavá je usedlost s č.p. 217, která je památkou lidové architektury.

[26] Prušánky - obec na říčce Prušánce prvně připomínána r. 1261 v majetku vizovického kláštera pod názvem Prusy, současný název od 16. stol., nyní jedno z vinařských center Podluží. Barokní farní kostel sv. Isidora z let 1751-1758 na místě kaple téhož zasvěcení z r. 1714, opraven r. 1995. Tři kaple neznámého původu patrně z 19. stol. Na návsi sochy sv. Floriána z r. 1839 a Josefa z doby po r. 1920, u kostela sochy sv. Jana Nepomuckého z r. 1847 a Václava z r. 1942. Severně od obce lokalita Nechory s více než 500 vinnými sklepy, při cestě vinařská boží muka sv. Urbana z doby po r. 1940.

[27] Lednice - obec uprostřed přírodního parku zvaného Lednicko-valtický areál prvně doložena r. 1222. Gotická tvrz přestavěna v letech 1544-1585 na renes. zámek, upravován barokně, klasicistně i empírově, v letech 1846-1858 zásadně přestavěn na nádherné pseudogotické sídlo s honosnými interiéry. Jeho součástí i farní kostel sv. Jakuba Většího. V barokní zámecké jízdárně akvárium Malawi. V obci je sídlo zahradnické fakulty Mendelovy univerzity. Od r. 2007 v provozu moderní lázně a rehabilitační centrum u pramene jodobromové vody.

[28] Zámek Lednice - první historická zpráva o této lokalitě pochází až z roku 1222. Již tehdy zde patrně stála gotická tvrz s dvorcem, kterou r. 1249 český král Václav I. propůjčil rakouskému šlechtici Sigfriedu Sirotkovi. Koncem 13. století se držitelé celé Lednice a nedalekého Mikulova stali Liechtensteini, původem ze Štýrska, kteří postupně získali pozemkový majetek na obou stranách moravsko-rakouské hranice. Příslušníci rodu se nejčastěji uplatňovali ve vojenských službách, v renesanci pak v hospodářském podnikání. Od druhé poloviny 15. století se pak příslušníci rodu uplatňují i v nevyšších zemských úřadech. Zásadní změna postavení rodu na Moravě však nastala až za bratrů Karla, Maxmiliána a Gundakara z Liechtensteina. Karel a Maxmilián si výhodnými sňatky zabezpečili velké bohatství starého moravského rodu Černošských z Boskovic. Bratři byli zpočátku, tak jako jejich otec a děd, protestanty-luterány, ale záhy přestoupili na katolickou víru a připravili si tak vhodnou půdu pro další politickou činnost. To se týkalo zejména Karla, který působil na dvoře císaře Rudolfa II. V roce 1604 se stal zemským hejtmánem na Moravě a v roce 1608 byl pozdějším králem Matyášem II. povýšen do knížecího stavu a uděleno mu opavské knížectví. Za stavovského povstání stál na straně Habsburků, účastnil se i bitvy na Bílé hoře. Po porážce stavovského povstání v roce 1620 systematickým skupováním konfiskovaných majetků některých účastníků odboje se Liechtensteini stávají nejbohatším rodem na Moravě a ve svém postavení vystřídali Žerotíny. Obrovský půdní fond jim přinášel velké zisky a umožnil jim i velkolepé stavební podnikání zde v Lednici. Již v 16. století patrně Hartmann II. z Liechtensteina, nechal zbořit zdejší středověkou vodní tvrz a nahradil ji renesančním zámkem. Na sklonku 17. století byla i tato stavba zbořena a vybudováno zde barokní sídlo s rozlehlou architektonicky řešenou zahradou a monumentální jízdárnou, podle návrhu Jana Bernarda Fischera z Erlachu, která se jen v málo pozměněné podobě uchovala dodnes. Po polovině 18. stol. byl zámek opět upravován stavebně a roku 1815 byly odstraněny jeho přední trakty, které byly součástí barokního zámku. Dnešní vzhled pochází tedy z let 1846-1858, kdy kníže Alois II. z Liechtensteina usoudil, že Vídeň je pro pořádání letních slavností nevhodná a nechal Lednici přebudovat na reprezentační letní sídlo v duchu anglické gotiky. Pro pořádání velkolepých setkání evropské šlechty sloužily reprezentační sály v přízemí (dnes I. prohlídkový okruh), které jsou vybaveny vyřezávanými stropy, dřevěným obložením stěn a vybraným mobiliářem. V 1. patře zámku pak můžete navštívit soukromé pokoje Liechtensteinů. Ve 2. patře pak pokoje dětí a jejich guvernatek, spolu s muzeem loutek Milana Knížáka.

[29] Tři Grácie – klasicistní letohrádek z 19. století architekta Jana Karla Engela, před kterým je umístěné sousoší tří nahých žen, vytesané Leopoldem Fischerem. Sousoší představuje antické bohyně Athénu, Afroditu a Artemis.

[30] Svatý Hubert – je nejmladší stavba Lednicko-valtického areálu, byl postaven v roce 1855 ve stylu gotiky. Pískovcové kvádry, ze kterých je kaple postavena, jsou pro autentičnost dokonce opatřeny smyšlenými středověkými kamenickými značkami. Svatý Hubert je patron myslivců a střelců, proto se u kaple konávaly děkonné bohoslužby na ukončení honů.

[31] Rendez-vous - romantický empírový zámeček, zasvěcený bohyni lovu, Dianě, postavil v roce 1812 Josef Kornhäusel podle návrhu Josefa Hardmutha. Na první pohled stavba připomíná starověký římský vítězný oblouk. Zámeček má celkem tři patra, přičemž v prvním objevíte sál. Ten dříve sloužil jako shromaždiště panstva, které se chystalo na lov.

[32] Valtice - pohraniční vinařské město prvně zmíněno r. 1192. Bylo založeno jako podhradí biskupského hradu Feldsberg. Do roku 1920 bylo součástí rakouského území. Gotický hrad byl přestavěn nejprve renesančně a v letech 1643- 1730 na honosný čtyřkřídlý barokní zámek. Na zámek navazuje rozsáhlý park z r. 1727, který byl v 19. stol. byl upraven na krajinářský park anglického typu. Vedle zámku barokní kostel Nanebevzetí Panny Marie z let 1631-1671. Na náměstí barokní morový sloup z r. 1680 a kašna z r. 1896. Novorenesanční radnice je z let 1887-1889. Konvent řádu Milosrdných bratří se špitálem z let 1662-1668. Klášterní kostel sv. Augustina z let 1669-1671, v současné podobě od r. 1872. Proslulá řádová nemocnice zanikla r. 1948. Od roku 1869 je zde vinařská a ovocnářská škola a od r. 1993 Vinařská akademie. Severně od města je klasicistní zámeček Belvédér z r. 1818, původně postaven pro chov bažantů.

[33] Hlohovec - první písemná zmínka o obci je z roku 1414. Založena byla ve 13. století jako kolonizační obec pasovským biskupstvím. V tomto období nesla název Bischofswarth. Obec byla založena na moravsko-rakouské hranici, dnes tuto hranici připomíná Hraniční zámeček postavený v letech 1826 až 1827. Obec v průběhu válek v 15. století zanikla. Nově osídlená byla obec v roce 1570 a novými osadníky byli Charváté. Hlohovec byl součástí valtického panství. Dominantou obce je klasicistní kostel svatého Bartoloměje postavený v letech 1832 až 1835, jeho dnešní podoba je po přestavbě v roce 1912. Ve středu obce stojí socha Svatého Floriána a jihozápadně od obce najdeme boží muka.

[34] Nejdek – první písemná zmínka o obci pochází z roku 1244. Na okraji osady se nachází bývalý lichtenštejnský vodní mlýn z 18. století, v části areálu je stolárna, v části penzion. Nedávno prošel nákladnou rekonstrukcí. Veřejnosti není přístupný.

[35] MVE Bulhary – Malá vodní elektrárna Bulhary se nachází na řece Dyji. Vodní elektrárna využívá spád přílehlého jezu. Ve strojovně elektrárny jsou umístěny dvě turbíny, které dosahují celkového instalovaného výkonu 720 kW. MVE ročně vyrobí průměrně kolem 3,091 GWh elektrické energie, což stačí k zásobení asi 1100 domácností. Jez Bulhary je pohyblivý segmentový jez o výšce 2,5 m se třemi přelivnými poli o šířce 15 m. Jez je vybaven bypass rybím přechodem.

[367] Hradištěk – kaple sv. Cyrila a Metoděje, Václava a Urbana. Kaple byla postavena v letech 2001-02, základní kámen byl vysvěcen již 8. září 1945. Kaple je vyzdobena řezbami od Jana Chovana a stropními malbami představujícími čtyři roční období v práci vinaře od Bohumila Bortlíka. Bránu zhotovil František Macinka. Od kaple krásný kruhový výhled, zvláště na Pálavu.

[37] Vrbice - první písemná zmínka o obci je z roku 1222. Obec vznikla při německé kolonizaci území a její původní název byl Michelsdorf. Pod názvem Vrbice je obec uváděna od 14. století. Vrbice byly součástí majetku čejkovického panství. Po bitvě na Bílé hoře se majitelem panství a tím i Vrbic stává jezuitský řád. Po zrušení řádu byla obec připojena k hodonínskému panství. Dominantou obce je pseudorománský kostel svatého Jiljí pocházející z roku 1913 až 1920. V jižní části obce stojí kaple svaté Anny a ve středu obce najdeme sochu svatého Aloise. Zajímavostí obce jsou zdejší vinné sklípky. Sklepy jsou až v sedmi patrech nad sebou a jsou kamenné s gotickými lomenými oblouky u vchodu.

[38] Kobylí - první písemná zmínka o obci je z roku 1252 a byla majetkem Bořka z Obřan, který ji v tomto roce daroval cisterciáckému klášteru ve Žďáru. V roce 1312 se majitelem obce stává rod pánů z Lipé a obec byla připojena k hodonínskému panství. Dominantou obce je gotický kostel svatého Jiří pocházející z konce 15. století. V 17. a 18. století prodělal kostel stavební úpravy. Zajímavostí kostela je středověká věž stojící samostatně vedle kostela, původně byla věž umístěna v ohradní zdi hřbitova. K dalším památkám v obci patří kaple svatého Mikuláše a řada zajímavých lisoven vína.

Východně od obce ve výšce 334 m n. m. na kopci Kobylí vrch, který místní nazývají Homole, se nachází rozhledna Stezka nad vinohrady. Vede k ní naučná stezka Kobylí. Byla navržena místním rodákem Jiřím Vojtěškem a Jakubem Rolečkem z brněnského ateliéru Keeo4design. Stavbu prováděla firma Teplotechna Ostrava od července do října 2018 s náklady 2,5 miliony korun, které uhradila obec.

[39] Němčičky - vinařská obec prvně připomínána r. 1349. Barokní kostel Nanebevzetí Panny Marie z r. 1678 upravován v letech 1709 a 1838. Chráněný Hulatův sklep, vinný sklípek z přelomu 18. a 19. stol. s lisovnou v hlíněném patře. V okolních vinicích malebné kapličky Božského Srdce, sv. Floriána a Antonína Paduánského, od poslední z nich daleký výhled.

[40] Bořetice - obec leží v mírně zvlněné krajině na úpatí Ždánického lesa. Protéká tudy říčka Trkmanka, místně zvaná „Svodnica“. Nejproslulejší lokalitou jsou Kraví hory, kde se nad početnou řadou vinných sklepů zvedají kopce úrodných vinohradů. Známa je i přírodní rezervace Zázmoníky, se vzácným včelníkem rakouským a jinými chráněnými druhy rostlin.

První zmínka o obci je z roku 1222, rok 1335 zmiňuje zdejší vinařství. Historickými památkami jsou kostel svaté Anny, průčelí brány u vchodu na hřbitov a dvě kapličky. Dnes je obec zrekonstruována, náves i kulturní dům tvoří úhledné prostranství, kde se odehrávají folklórní i jiné akce. Škola byla v obci zřízena v roce 1826. Vesnice žije bohatým společenským a kulturním životem. Jsou pořádány plesy, výstavy vín, zarážení hory, svěcení mladého vína, jarmark, koncerty a další. Největší kulturní akcí jsou třídní krojové hody, které tradičně začínají první neděli v srpnu. Do krojů se obléká více než 20 párů mládeže. Bořetice jsou významnou vinařskou obcí s vysázenými 168,8 ha vinic. Nejčastější pěstované odrůdy jsou Ryzlink vlašský, Veltlínské zelené, Neuburské a Müller Thurgau. Vysokých kvalit dosahují červená vína Modrý Portugal, Svatovavřínecké, Frankovka a další. V roce 2000 byla založena recesistická republika Kraví hora. Na jejím území je více jak 260 vinných sklípků, které místní vinaři otevírají občanům i turistům. Na Kraví hoře dřevěná rozhledna postavená v roce 2006, má výšku 12 m se čtyřmi podlažími. Poslední podlaží je také zastřešeno. Poskytuje dobrý kruhový rozhled do okolí a je volně přístupná.